

μερὸν καὶ εἰς ἣν ἔθηκε καὶ τὴν σκηνὴν τῶν παιδικῶν ἀνα-
 μνήσεων. Οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἄνθρωποι φρόνιμοι ἐφρόντισαν περὶ
 τῆς καλῆς ἀνατροφῆς τοῦ τέκνου αὐτῶν διδάξαντες αὐτῷ τὰ
 πρῶτα γράμματα ἐν τῇ σχολῇ τῆς πατρίδος καὶ εἴτα διὰ τὴν
 τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν τοῦ ἀποστείλαντες αὐτὸν εἰς Εὐρώπην.
 Μιτὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐγκατέστη εἰς Ἀθήνας δημόσιος λει-
 τουργὸς γενόμενος καὶ ὑπηρετήσας διὰ τῆς παιδείας αὐτοῦ καὶ
 τῶν φώτων τὴν πολυφίλητον αὐτοῦ πατρίδα, ἔχουσαν ἀνάγκην
 τούτων ἀνδρῶν, οἷος ἦν ὁ ἀοίδιμος. Δις ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν
 κλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὥς καὶ τῆς δι-
 καιοσύνης. Ακολουθῶς ἀποσυρθεὶς τοῦ δημοσίου βίου καὶ εἰς τὸ
 ἀπύρριον καταγινόμενος ἐθεώρησε χρέος του νὰ ἐργασθῇ διὰ τοῦ
 ἐλάμου καὶ τῶν γνώσεών του πρὸς διαφώτισιν καὶ παιδαγω-
 γίαν τῆς νέας γενεᾶς καὶ παρήγαγε τὰ ἀξιόλογα ἐκεῖνα ἔργα,
 τινὰ ἐκρίθησαν ὑπὸ δύο ὅλων γενεῶν παιδαγωγικώτατα καὶ
 τὸν ἔτι οὕτως κρίνονται. Τὰ ἔργα ταῦτα τίς ἡμῶν ἀγνοεῖ; Εἶνε
 Χριστόφορος, αἱ ἐρμηνεῖαι τῶν κυριακῶν εὐαγγελίων, αἱ παι-
 καὶ δεήσεις, καὶ ἄλλα πολλὰ, ἀλλὰ πρὸ πάντων, ἡ κορωνὶς
 αὐτῶν, ὁ διδασκτικώτατος, ὁ παιδαγωγικώτατος, ὁ ἐλληνικώτατος,
 κλασσικὸς αὐτὸς Γεροστάθης, περὶ οὗ νῦν ὁμιλῶ.

Τί εἶνε δι' ἡμᾶς ὁ Γεροστάθης; Δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ ἀ-
 ντήσῃ τις εἰς τοιαύτας ἐρωτήσεις· δὲν πρέπει τις εὐκόλως
 νὰ κρίνῃ ἔργα, ὧν τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν μέγαρα, ὧν τὴν
 ἀντίρρησην καθ' ἑκάστην αἰσθανόμεθα· ὀφείλομεν μετὰ σεβασμοῦ
 καὶ προσοχῆς νὰ τὰ κρίνωμεν, μετὰ μεγάλης δὲ ἐπιφυλάξεως
 νὰ ἐκφέρωμεν. Ἠρώτησα τί εἶνε ὁ Γεροστάθης δι' ἡμᾶς;
 ὅλον ἐθνικῆς διδασκαλίας, διότι εἶνε περίληψις, ἐπιτομή τις
 τῶν αἰσθημάτων, πόθων, ἐλπίδων, ἱστορίας τοῦ ἔθνους ἡμῶν.
 Ἡ πρώτη σελὶς αὐτοῦ διδάσκει μίαν ἐλληνικὴν ἀλήθειαν· ἐκάστη
 ἐξ αὐτῶν μαρτυρεῖ τὴν ἐλληνικὴν φιλοπατρίαν· ἕκαστον κεφάλαιον
 περιγράφει σκηνὰς ὅλας τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου· τὰς ἐπι-
 γὰς καὶ ἀποτυχίας, τὰς δόξας καὶ τὰ πάθη. Ὅπως ὁ Ὅμηρος
 τὴν πηγήν, ἐξ ἧς ἐποτίσθη τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἡ-